

سنگرشی به تاریخ مردمان کک

به محارث: علی ایوتوندی (ایوتوندی)

سرشناسه : ایوتوندی، علی، ۱۳۶۶
عنوان و نام پدیدآور : نگارشی به تاریخ مردمان لک/ به نگارش علی ایوتوندی.
مشخصات نشر : تهران: خلیلیان، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۷۰۴ص.
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۸۱۷۰-۶۴-۱: ۴۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : لک
موضوع : لک - تاریخ
رده بندی کنگره : DSR ۷۲ ۱۳۹۲ ۹ الف ل ۸ /
رده بندی دهکده : ۹۵۵/۹۸۷
شماره ثبت کتابخانه ملی : ۳۲۷۷۰۱۵

انتشارات خلیلیان

عنوان کتاب نگارشی به تاریخ مردمان لک

نویسنده: علی ایوتوندی (ایتووندی)

ویراستار: مهرداد...

طراحی جلد و صفحه‌آرایی: علی ایوتوندی (ایتووندی)

چاپ: اول ۱۳۹۴

لیتوگرافی: نگار

چاپ: پارس

صحافی: ولی عصر (عج)

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۱۷۰-۶۴-۱

پیشگفتار

نوشتن تاریخ سخت است و و هنگامی سخت‌تر می‌شود که بخواهی درباره‌ی موضوعی صحبت کنی که آنچنان ذکری در کتب تاریخی ندارد و اگر دارد یا به صورت ناقص آورده شده و یا به گونه‌ای تحریف شده است. پس نباید پنداشت که دانستن چند مطلب تاریخی می‌تواند آدمی را صاحب نظر در علم تاریخ کند.

من از همین جا اعلام می‌کنم که من مورخ نیستم و ادعائی در این باره هم ندارم. تنها می‌توانم بگویم که خدا را سپاس می‌گویم که توانستم یک دور تاریخ ایران را از آغاز تا به اکنون با استفاده از منابع مختلف مرور کنم. و نگاهم بازتر شود، نسبت به کشورم و نسبت به جهانی که در آن می‌زیم و نسبت به منطقه‌ای که در آن پرورش یافته‌ام و نسبت به مردمی که از آنانم و با آنانم زندگی می‌کنم.

در این کتاب از تاریخ قوم یک سخن می‌رانیم، قومی که تاریخشان در حواشی تاریخ قرار گرفته است. و بایست به حواشی تاریخ پرداخت تا که تاریخ این قوم دانسته شود. چرا که شاید به خاطر ظلم پادشاهان قاجار و پهلوی که سخت‌ترین دشمنان این قوم بودند، نام این مردم در تاریخ به حاشیه رفت و بزرگترین جفاها به ایشان روا داشته شد. مردمی که منطقه‌شان کهن‌ترین فرهنگها را در خود دارد، و خاکشان مهد تمدن ایران زمین است، اما باز هم در حاشیه تاریخ قرار گرفته‌اند.

وقتی در گوشه‌ای از ساحل دریای بزرگ تاریخ می‌نشینیم و نگاه می‌کنیم که قطره‌ای از مطالب شور و شیرین تاریخ را می‌چشیم که شاید کمتر به چشم می‌آمده‌اند، در تریب ظهور این قوم را در کرانه‌ی تاریخ به تماشا بنشینیم و خواسته‌ی خود را دریافت کنیم.

همانطور که گفتم، بنده ادعایی بر تاریخ ندارم، اما همین علاقه به دانستن تاریخ قوم خود، باعث شد که نوشته‌های تاریخی را بخوانم؛ تا که شاید نشانی از قوم خود پیدا کنم و خدا را شکر که نشانه‌هایی را هم یافتم و هر کجا نشانی دیدم آن را یادداشت کردم و بر آن اندیشه ورزیدم.

به هر حال، این کتاب را به سبک کتاب "نگاهی به تاریخ جهان" نوشته آقای «جواهر لعل نهرو» به صورت نامه به نامه نگاشته‌ام و نوشته‌های خود را به مانند یک گفتگو در محضر خواننده قرار دادم.

و نیز بایستی عرض کنم که هیچ مطلبی در هیچ جای کتاب نیست که مستند نباشد مگر آن که تحلیلی بر مطالب تاریخ باشد که بنده به اندازه‌ی فهم و درک خودم به تحلیل رو آورده‌ام و در حد توان خود به برخی از ابهامات پاسخ داده‌ام، و هیچ کسی را مجبور بر پذیرفتن پاسخ‌های خود نمی‌کنم.

سعی‌ام بر آن بوده است که در نگارش نامه‌ها با خواننده همراه باشم چرا که اندیشیدم همراه شدن با خواننده خستگی را از خواننده دور می‌کند. و نیز من هر آنچه از تاریخ فهمیده‌ام نوشته‌ام؛ نه هر آنچه از تاریخ می‌دانم. چرا که آگاهی‌های من از تاریخ بسیار کمتر از آنی است که ادعایی داشته‌ام. البته در بسیاری از جاهای کتاب منابع مورد استفاده خود را ذکر کرده‌ام.

می‌توانم بگویم نسبتاً کامل‌ترین کتابی که تاکنون مشخصاً به تاریخ قوم لک پرداخته است این کتاب است. البته اگر تنها خواسته شود که تاریخ معاصر قوم لک نوشته شود، مثلاً هفتاد من کاغذ خواهد شد. این تنها به صورت جسته و گریخته به خانه تاریخ این قوم سری زده و ذکری به میان آورده‌ایم.

در جاهای مختلف این کتاب، این بحث پرداخته‌ام که قوم لک نمی‌شود زیر مجموعه‌ای از قوم لر و یا کرد و یا قومی دیگر باشد، و قوم لک یک قومیت مستقل به مانند دیگر اقوام ایرانی است و در حد توان خودم به تجزیه و تحلیل این امر نیز مبادرت ورزیده‌ام. البته در هیچ جای کتاب به قومی و یا قومیتی توهین نشده، چرا که اگر در نوشتن این کتاب رضا و خشنودی خدا را در نظر داشته‌ام از این کار دوری جسته‌ام.

نکته‌ی دیگری که لازم است گفته شود، در این کتاب؛ بنده مخاطب خودم را یک فرد لک‌زبان قرار داده‌ام که در پی شناخت هویت قومی خودش است، و نامه را به این دلیل برای او نگاشته‌ام.

به هر حال، خدا را شکر که از نگارش این کتاب فارغ شدم؛ مطمئناً این کتاب نواقص و کاستی‌هایی خواهد داشت، بنابراین از خوانندگان عزیز و محترم خواستارم که عذر بنده را بپذیرند و آن را به پای نقص دانش من بدانند و اگر نقدی، پیشنهادی و یا سخنی دارند بنده را در جریان قرار دهند، و به جد بنده پذیرای پرداختن به سخن ایشان خواهم بود و به دیده‌ی منت خواهم گذاشت.

در این جا بر خودم واجب می دانم که از دوست عزیز و گرامی ام، آقای «محمد نظری» که زحمت ویرایش کتاب را بر عهده گرفتند، تشکر ویژه ای داشته باشم، توفیقات روزافزون را از برایشان از خدای منان خواستارم. و همچنین از همسر عزیز و گرامی ام و نیز دختر کوچکم بسیار سپاس گذارم چرا که به راستی اگر تحمل و بردباری ایشان در قبول زحمات های من نبود، شاید اکنون این کتاب به سرانجام نمی رسید، در همین جا از ایشان تشکر می کنم و برایشان آرزوی بهروزی و تندرستی دارم.

با سپاس

علی ایوتوندی (ایتیوندی)

ali.itivand@gmail.com

خرداد ۱۳۹۲

www.ketab.ir

فهرست

نامۀ ۱: پیدایش انسان	۱۳
نامۀ ۲: آغاز تشکیل اجتماع انسانی	۱۵
نامۀ ۳: رشد انسان	۱۷
نامۀ ۴: انسان در حال کوچ	۲۰
نامۀ ۵: تشکیل حکومت	۲۲
نامۀ ۶: آغاز تمدن	۲۴
نامۀ ۷: می - انسان در پیش می گیرد	۲۸
نامۀ ۸: نخست تمدن ها	۳۰
نامۀ ۹: قانون	۳۲
نامۀ ۱۰: تاریخ را که می نویسد؟	۳۵
نامۀ ۱۱: وجه تمایز لک	۳۸
نامۀ ۱۲: پیشینه قوم لک	۴۴
نامۀ ۱۳: قومیت و نژاد	۴۸
نامۀ ۱۴: مناطق لکنشین در دوران باستان	۵۱
نامۀ ۱۵: غارهای باستانی لکستان	۵۶
نامۀ ۱۶: تپه های باستانی لکستان	۶۰
نامۀ ۱۷: تمدن کاسیان	۶۲
نامۀ ۱۸: تمدن عیلام	۶۹
نامۀ ۱۹: تمدن های باستانی در لکستان	۸۶
نامۀ ۲۰: منطقه ی لکستان در دوران ماد	۹۱
نامۀ ۲۱: منطقه ی لکستان در دوران هخامنشیان	۱۰۵
نامۀ ۲۲: کوروش بزرگ پرورش یافته ی لکستان	۱۱۴

- نام ۲۳: حمله اسکندر ۱۳۶
- نام ۲۴: منطقه‌ی لکستان در دوران سلوکیان ۱۴۱
- نام ۲۵: اندیشه‌ی متعالی تمدن شرق ۱۴۶
- نام ۲۶: منطقه‌ی لکستان در دوران اشکانی ۱۵۰
- نام ۲۷: منطقه‌ی لکستان در دوران ساسانی ۱۵۶
- نام ۲۸: وضعیت آثار باستانی لکستان ۱۶۳
- نام ۲۹: نگاهی به باستان‌شناسی منطقه‌ی لکستان ۱۶۸
- نام ۳۰: طلوع اسلام ۱۸۴
- نام ۳۱: جمعیت لکستان در دوران خلفای راشدین ۲۰۵
- نام ۳۲: منطقه‌ی لکستان در دوران اموی ۲۱۷
- نام ۳۳: خلفای عباسی ۲۲۰
- نام ۳۴: شهرهای مهم لکستان در قرن‌های اول تا سوم هجری ۲۲۷
- نام ۳۵: منطقه‌ی لکستان در زمان حکومت خاندان ابی دلف ۲۳۲
- نام ۳۶: طاهریان، صفاریان، سامانیان ۲۳۷
- نام ۳۷: علویان طبرستان و آل زیار ۲۴۶
- نام ۳۸: آل بویه، آل حسنویه، آل کاکویه و بنی عیار ۲۵۰
- نام ۳۹: غزنویان، سلجوقیان، خوارزمشاهیان ۲۵۹
- نام ۴۰: حمله مغول ۲۷۶
- نام ۴۱: ایلخانان ۲۸۷
- نام ۴۲: خورشیدیان یا همان اتابکان لر کوچک ۲۹۲
- نام ۴۳: تیموریان، اق قویونلو و قراقویونلو ۳۱۱
- نام ۴۴: چکیده‌ای از تاریخ لکستان در هزاره‌ی اول هجری ۳۳۶
- نام ۴۵: منطقه‌ی لکستان در زمان صفویان ۳۶۱
- نام ۴۶: حکومت والیان ۳۷۳

- نامۀ ۴۷: منطقه‌ی لکستان در زمان افشاریان ۳۷۷
- نامۀ ۴۸: منطقه‌ی لکستان در زمان زندیان ۳۸۸
- نامۀ ۴۹: منطقه‌ی لکستان در زمان قاجار ۴۰۰
- نامۀ ۵۰: لکستان در مشروطه ۴۲۹
- نامۀ ۵۱: جنگ جهانی اول ۴۴۷
- نامۀ ۵۲: منطقه‌ی لکستان در دوران پهلوی اول ۴۶۱
- نامۀ ۵۳: جنگ جهانی دوم ۴۸۱
- نامۀ ۵۴: منطقه‌ی لکستان در زمان پهلوی دوم ۴۸۸
- نامۀ ۵۵: منطقه‌ی لکستان در دوزان جمهوری اسلامی ۵۰۹
- نامۀ ۵۶: مشاهیر لک که کیستند؟! ۵۲۳
- نامۀ ۵۷: ایل‌های لک‌زبانان ایران ۵۲۵
- نامۀ ۵۸: ادبیات لکی از آغاز تا کنون ۵۴۰
- نامۀ ۵۹: موسیقی در قوم لک ۵۶۲
- نامۀ ۶۰: پیشینه‌ی دینی قوم لک ۵۷۲
- نامۀ ۶۱: نگاهی به تقویم لکی ۵۸۱
- نامۀ ۶۲: نگاهی به معماری عشایری قوم لک ۵۹۱
- نامۀ ۶۳: آشنایی با شهرهای لک نشین در ایران ۵۹۵
- نامۀ ۶۴: در فرهنگ مردم لک ۶۰۱
- نامۀ ۶۵: نقشه‌ها ۶۶۱
- نامۀ ۶۶: عکس‌های مربوط به قوم لک ۶۶۵
- نامۀ ۶۷: آوانویسی بعضی از مقام‌های موسیقی لکی ۶۷۷
- منابع ۶۸۳